

641018 ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ II: ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	641018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γραπτός Λόγος II: κείμενα και γραμματική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου (Υποχρεωτικό μάθημα)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL209/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση: • να κατανοούν εις βάθος ένα αυθεντικό κείμενο της σύγχρονης Γαλλικής· • να εντοπίζουν, να αντιπαραβάλλουν, να ιεραρχούν και να ανασυνθέτουν τα κυριότερα από τα περιεχόμενα του κειμένου· • να συντάσσουν, αναδιατυπώνοντας με απολύτως αντικειμενικό τρόπο τα απαραίτητα περιεχόμενα, νέο κείμενο ελεγχόμενης έκτασης, με σαφή διάρθρωση και συνοχή, σύμφωνα με τα γαλλικά πρότυπα (compte rendu)· • να ταυτοποιούν, να κατηγοριοποιούν, να αναλύουν και να αναπαράγουν γλωσσικές μονάδες σχετικές με τις ερωτηματικές, αρνητικές και προστακτικές δομές της σύγχρονης Γαλλικής· • να χρησιμοποιούν τα απαραίτητα προς τούτο θεωρητικά εργαλεία· • να αντιλαμβάνονται τη γλωσσική ποικιλότητα στις βασικές διαστάσεις της.
Γενικές Ικανότητες
• Σύντμηση και αναδιατύπωση γλωσσικών δεδομένων και πληροφοριών • Τεχνικές διαμεσολάβησης • Ανάλυση γλωσσικών δεδομένων • Συμμετοχή σε διάδραση • Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Αυτόνομη εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στηριζόμενο σε αυθεντικά κείμενα που αποτυπώνουν τη σύγχρονη γαλλική γλωσσική πραγματικότητα, το μάθημα θέτει τους εξής δύο στόχους: 1. <i>Τεχνικές πρόσληψης, αναδιατύπωσης και συναίρεσης του γραπτού λόγου</i> Νόημα κειμένου (compte rendu): στόχος της άσκησης είναι η κατανόηση αυθεντικών κειμένων που αντλούνται κυρίως από τον ημερήσιο ή περιοδικό γαλλικό και γαλλόφωνο τύπο και η απόδοσή τους σε συντετμημένη μορφή με τη μέθοδο της αναδιατύπωσης. 2. <i>Καλλιέργεια της γλωσσικής επίγνωσης μέσα από ανάλυση συγκεκριμένων γραμματικών φαινομένων</i>
--

Τύποι προτασιακών δομών:

- Ερωτηματικές προτασιακές δομές: ολικής και μερικής αγνοίας ερώτηση, ευθεία και πλάγια ερώτηση, μορφολογία και σύνταξη των ερωτηματικών δεικτών.
- Αρνητικές προτασιακές δομές: ολική, μερική και περιοριστική άρνηση, μορφολογία και σύνταξη των αρνητικών δεικτών.
- Προστακτικές προτασιακές δομές: διατύπωση της απλής προσταγής, της απαγόρευσης, της παραίνεσης κ.λπ. με έγκλιση προστακτική ή υποτακτική, καθώς και άλλα συντακτικά μέσα.

Syllabus

1^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Αναλυτική παρουσίαση της ύλης και σχολιασμός της σχετικής βιβλιογραφίας.
- Νόημα κειμένου: Αναλυτική παρουσίαση των απαιτούμενων δεξιοτήτων και σχολιασμός της σχετικής βιβλιογραφίας.

2^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Εισαγωγή στις ερωτηματικές προτασιακές δομές: διάκριση της ερώτησης με κριτήριο την εμβέλεια (ερώτηση ολικής/μερικής αγνοίας) και τη σύνταξη (ευθεία/πλάγια ερώτηση). Εξάσκηση μέσα από corpus αυθεντικών κειμένων.
- Νόημα κειμένου: Μεθοδολογική προσέγγιση της άσκησης βάσει συγκεκριμένου υποδείγματος. Τεχνικές σφαιρικής κατανόησης του κειμένου.

3^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Ερώτηση και γλωσσική ποικιλότητα: διατύπωση των ερωτηματικών προτασιακών δομών σε διαφορετικά επίπεδα γλώσσας/ύφους (registres de langue). Εξάσκηση μέσα από corpus αυθεντικών κειμένων.
- Νόημα κειμένου: Τεχνικές λεπτομερειακής κατανόησης του κειμένου.

4^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Ερωτηματικοί δείκτες: προσδιοριστές του ονόματος, αντωνυμίες (απλού ενισχυμένου και σύνθετου τύπου), επιρρήματα. Μορφολογική και συντακτική προσέγγιση. Ασκήσεις.
- Νόημα κειμένου: Τεχνικές έκφρασης.

5^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Διόρθωση ασκήσεων. Επιπλέον επαναληπτικές ασκήσεις για τελειοποίηση και εμβάθυνση στα περιεχόμενα του κεφαλαίου της ερώτησης.
- Νόημα κειμένου: Τεχνικές συναίρεσης και αναδιατύπωσης του λόγου.

6^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Διόρθωση ασκήσεων. Τεστ διάρκειας 30'.
- Νόημα κειμένου: Καθοδηγούμενη εξάσκηση στη βάση νέου κειμένου.

7^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Εισαγωγή στις αρνητικές προτασιακές δομές: οι δύο διαστάσεις του αρνητικού φαινομένου στον λόγο (λεξιλογική/γραμματική άρνηση): η διάκριση της άρνησης με κριτήριο την εμβέλεια (ολική, μερική και περιοριστική άρνηση). Εξάσκηση μέσα από corpus αυθεντικών κειμένων.
- Νόημα κειμένου: Αναλυτική διόρθωση των ασκήσεων.

8^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Οι αρνητικοί δείκτες της ολικής άρνησης: απλά και σύνθετα μορφήματα, ασυνεχές μόρφωμα ρηματικής άρνησης, ζητήματα γλωσσικής ποικιλότητας στις αρνητικές κατασκευές, διάκριση αρνητικού/παραπληρωματικού μορφήματος *ne*. Μορφολογική και συντακτική προσέγγιση. Ασκήσεις.
- Νόημα κειμένου: Καθοδηγούμενη εξάσκηση στη βάση νέου κειμένου.

9^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Διόρθωση ασκήσεων. Επιπλέον ασκήσεις.
- Νόημα κειμένου: Αναλυτική διόρθωση των ασκήσεων.

10^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Οι αρνητικοί δείκτες της μερικής και της περιοριστικής άρνησης. Μορφολογική και συντακτική προσέγγιση. Ασκήσεις.
- Νόημα κειμένου: Καθοδηγούμενη εξάσκηση στη βάση νέου κειμένου.

11^η εβδομάδα:

- Γραμματική: Διόρθωση ασκήσεων. Επιπλέον επαναληπτικές ασκήσεις για τελειοποίηση και εμβάθυνση στα περιεχόμενα του κεφαλαίου της άρνησης. - Νόημα κειμένου: Αναλυτική διόρθωση των ασκήσεων.
12 ^η εβδομάδα:
- Γραμματική: Προστακτικές προτασιακές δομές: διατύπωση της απλής προσταγής, της απαγόρευσης, της παραίνεσης κ.λπ. με έγκλιση προστακτική ή υποτακτική, καθώς και άλλα συντακτικά μέσα. Εξάσκηση μέσα από corpus αυθεντικών κειμένων. - Νόημα κειμένου: Επί τόπου εξάσκηση στη βάση νέου κειμένου. Ασκήσεις εμπλουτισμού του λεξιλογίου.
13 ^η εβδομάδα:
- Γραμματική: Διόρθωση ασκήσεων. Επιπλέον επαναληπτικές ασκήσεις επί του συνόλου της ύλης. - Νόημα κειμένου: Διόρθωση των ασκήσεων και επανάληψη των αρχών του νοήματος κειμένου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (PowerPoint) - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εκπόνηση γραπτών εργασιών	33 ώρες
	Διαδραστική αξιολόγηση των εργασιών	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	40 ώρες
	Συνεργασία	13 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Γλώσσα αξιολόγησης: Γαλλική - Μέθοδος αξιολόγησης: υποχρεωτική τελική γραπτή εξέταση - Κριτήρια αξιολόγησης: ακρίβεια και πληρότητα των απαντήσεων στις ασκήσεις γραμματικής· αναλυτική σχάρα αξιολόγησης της παραγωγής γραπτού λόγου, η οποία διατίθεται στους φοιτητές μέσω e-class	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Écrit : analyse et contraction de texte CHARNET C. et ROBIN-NIPI J., 1997, <i>Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse</i>, Paris, Hachette Livre, (Activités). CHOVELON B. et MORSEL M.-H., 2002, <i>Le résumé, le compte rendu, la synthèse. Guide d'entraînement aux examens et concours</i>, Grenoble, PUG, (FLEM). COTENTIN-REY Gh., 1995, <i>Le résumé, le compte rendu, la synthèse</i>, [Paris], CLE International, (Savoir-faire). MOREAU J.-A., 1977, <i>La contraction et la synthèse de textes</i>, Paris, Nathan, (Nathan Université). VIGNER G., 1996, <i>Écrire pour convaincre. Observer, s'entraîner, écrire...</i>, Paris, Hachette Livre, (Activités), [de nombreux exercices visant l'enrichissement des moyens d'expression]. 2. Grammaires de référence ABEILLE A. et GODARD D. (dir.), 2021, <i>La Grande Grammaire du français</i>, Arles, Actes Sud / [Paris], Imprimerie Nationale Éditions. ARRIVE M. et al., 1986, <i>La Grammaire d'aujourd'hui. Guide alphabétique de linguistique française</i>, Paris, Flammarion. BECHADE H.-D., 1986, <i>Syntaxe du français moderne et contemporain</i>, 3e éd. rev. et augm. [1993], Paris, PUF, (Fondamental).

- BECHADE H.-D., 1993, *Phonétique et morphologie du français moderne et contemporain*, Paris, PUF, (Fondamental).
- BONNARD H., 1981, *Code du français courant*, Paris, Magnard.
- CHEVALIER J.-C. et al., 1964, *Grammaire Larousse du français contemporain*, rééd. [1997], Paris, Larousse, (Références Larousse Langue française).
- DENIS D. et SANCIER-CHATEAU A., 1994, *Grammaire du français*, Paris, Librairie Générale Française, (Le Livre de Poche : Guides de la langue française).
- ELUARD R., 2002, *Grammaire descriptive de la langue française*, réimpr. [2004], Paris, A. Colin, (Fac : Linguistique).
- GARDES-TAMINE J., 1990, *La Grammaire*, t. 1 : *Phonologie, morphologie, lexicologie* et t. 2 : *Syntaxe*, 3e éd. rev. et augm. [2002-2004], Paris, A. Colin, (Cursus : Lettres).
- GREVISSE M. et GOOSSE A., 1986, *Le Bon Usage. Grammaire française*, 15e éd. [2011], Bruxelles, De Boeck.
- NARJOUX C., 2018, *Le Grevisse de l'étudiant. Grammaire graduelle du français*, 2e éd. [2021], Louvain-la-Neuve, De Boeck Supérieur.
- RIEGL M. et al., 1994, *Grammaire méthodique du français*, 4e éd. « Quadrige » rev. [2009], Paris, PUF, (Linguistique nouvelle).
- WAGNER R. L. et PINCHON J., 1962, *Grammaire du français classique et moderne*, rééd. [1991], Paris, Hachette, (HU Langue française).

3. Grammaire et exercices

3.1. Niveau intermédiaire

- DESCOTES-GENON Ch. et al., 1992, *L'Exercisier. Manuel d'expression française*, 2e éd. rev. et corr. [2005], Grenoble, PUG, (FLE).

3.2. Niveau avancé

- ABBADIE C. et al., 1974, *L'Expression française écrite et orale. Exercices pour étudiants étrangers de niveau avancé*, rééd. [2003], Grenoble, PUG, (FLE).
- BOULARES M. et FREROT J.-L., 1997, *Grammaire progressive du français avec 400 exercices. Niveau avancé*, 2e éd. [2012], [Paris], CLE International / Sejer.
- GREGOIRE M., 2012, *Grammaire progressive du français avec 600 exercices. Perfectionnement*, [Paris], CLE International / Sejer.
- GREVISSE M., 2005, *Exercices de grammaire française*, 3e éd., Bruxelles, De Boeck.

3.3. Niveau universitaire

- FORAKIS K., 2014, *Structures complexes du français moderne*, 2e éd. [2025], Paris, L'Harmattan, (Langue et Parole. Recherches en Sciences du langage).
- MERCIER-LECA F., 2000, *30 Questions de grammaire française. Exercices et corrigés*, Paris, Nathan, (Fac : Linguistique).

4. Dictionnaires

- Le Nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*, Paris, Dictionnaires Le Robert, [diverses rééditions].
- CNRS / Université de Lorraine ; Analyse et traitement informatique de la langue française, *Le Trésor de la langue française informatisé* [en ligne], Nancy, ATILF, disponible sur : <http://atilf.atilf.fr/tlf.htm> / <http://www.cnrtl.fr>